

MVO Nederland versnelt transitie

Kenniscentrum wordt coalitiebouwer

Zelfs in crisistijd nam de aandacht voor maatschappelijk verantwoord ondernemen verder toe. Stip aan de horizon voor MVO Nederland: ons land als wereldvoorbeeld van een circulaire en inclusieve economie. Daarbij worden koplopers gekoesterd maar maakt het peloton het verschil. MVO Nederland-directeur Willem Lageweg benadrukt dat we de wereld goed moeten achterlaten voor onze (klein) kinderen. "De wetenschap dat daartoe nog maar weinig tijd rest, heeft mij feller gemaakt."

TEKST HANS HAJÉE

MVO Nederland bevindt zich volgens directeur Willem Lageweg in de derde levensfase. "Ruim elf jaar geleden zijn we gestart als door de overheid gefinancierd kenniscentrum over maatschappelijk verantwoord ondernemen. Voorlichting was de belangrijkste taak." De overheidsondersteuning voor deze rol was eindig. "Daarom is in 2009 begonnen met het bouwen van een partnernetwerk. Dat bestaat nu uit zo'n 2.100 bedrijven van uiteenlopende aard; groot en klein, koplopers en beginners op het gebied van MVO." Deze partners betalen contributie en maken de activiteiten van MVO Nederland mede mogelijk. "Zij zorgen voor een stevig fundament in onze huidige fase. Voorlichting is nog altijd belangrijk maar de nadruk ligt op coalitievorming. We brengen partijen bij elkaar om met duurzame initiatieven het verschil te maken."

Matchmaker

Eén daarvan betreft beton. "Bij de betonproductie komt veel CO₂ vrij. Samen met marktpartijen is onderzocht hoe deze uitstoot op een economisch verantwoorde manier teruggebracht kan worden. Daartoe zijn innovaties ontwikkeld zoals het gebruik van vliegglas en meer granulaat. De uitstoot neemt hierdoor af en hergebruik wordt eenvoudiger." Volgende stap is het creëren van vraag. "Bij een aantal projecten hebben aan-

besteders als vastgoedpartijen en overheden inmiddels hun voorkeur uitgesproken voor duurzaam beton."

Ook in de gezondheidszorg treedt MVO Nederland op als matchmaker. "Ziekenhuizen en verpleeginrichtingen gebruiken veel bedrijfskleding. Die is meestal van katoen en gemaakt in lagelonenlanden onder slechte omstandigheden. Productie en reiniging zorgen voor forse milieudruk door het gebruik van veel water en chemicaliën. Met zorginstellingen als UMC Utrecht en BrabantZorg zijn richtlijnen geformuleerd. Op basis daarvan is samen met aanbieders en innovatieadviseurs alternatieve kleding ontwikkeld. Die heeft een 75% lagere footprint en wordt mensvriendelijk geproduceerd. Verder bevat de kleding innovaties zoals een sensor die een signaal geeft als verkeerd gebukt of getild wordt."

Kennis en kennissen

Bij projecten als deze is het netwerk van MVO Nederland van grote waarde. "We brengen niet alleen kennis maar ook kennissen in: bedrijven, overheden, ngo's en kennisinstellingen." MVO Nederland brengt partijen bij elkaar en fungeert vervolgens als transitieversneller. "Doel is dat een nieuwe oplossing niet alleen leidt tot substantiële verduurzaming maar ook meerwaarde heeft voor de betrokken bedrijven. In de aanloopfase

worden initiatieven vaak gefinancierd met projectsubsidies van de overheid. Later in het traject vergoeden de deelnemers onze uren."

Wereldvoorbeeld

Lageweg constateert dat MVO steeds meer impact krijgt. "Kijk naar de horeca met veel aandacht voor streekvoedsel en biologische producten. Of naar de bouw waar het duurzame karakter van een pand de waarde positief beïnvloedt. Ook komen er steeds meer dienstverleners die bedrijven in brede zin ondersteunen bij duurzaamheid." Het aantal prikkels om verantwoord te ondernemen, neemt toe. "Denk aan de MVO-eisen die de overheid stelt bij inkoop. Ook bedrijven onderling vragen steeds vaker om aantoonbaar duurzame prestaties."

Deze ontwikkeling sterkt MVO Nederland in haar ambitieuze doelstelling: "Stip aan de horizon is Nederland als wereldvoorbeeld van een circulaire en inclusieve economie. Anders gezegd: een land waar geen afval meer is en waar ieder talent meedoet. Idealiter zou het personeelsbestand van elk bedrijf een afspiegeling van de samenleving moeten zijn." De zorg voor medewerkers strekt zich uit buiten de landsgrenzen. "Als handelsnatie is het onze verantwoordelijkheid dat ook mensen bij buitenlandse leveranciers onder goede omstandigheden hun werk kunnen doen."

Beloning

Een klimaatneutraal bedrijfsleven betekent dat per saldo geen sprake meer is van uitstoot. "Onder meer de NS bewijst dat dit mogelijk is. Als grote elektriciteitsverbruiker draaien zij in 2018 volledig op duurzame energie. Inspirerend voorbeeld is ook Interface. Deze tapijtfabrikant wil in 2020 met een *zero footprint* – dus geheel afvalloos – opereren." Dergelijke ambities vergen een forse inspanning. "Maar de beloning is groot," benadrukt Lageweg. "Organisaties die serieus werk maken van duurzaamheid presteren aanzienlijk beter dan bedrijven die zich slechts minimaal inspannen. Koplopers inspireren en laten andere bedrijven zien wat mogelijk is. Maar uiteindelijk zijn die anderen – het peloton – essentieel voor het creëren van echte impact. Dat realiseren wij ons terdege."

Belazeren

Door de toenemende aandacht voor MVO – ook in crisistijd – kan Willem Lageweg niet ontevreden zijn. "Bedenk echter wel dat de CO₂-uitstoot wereldwijd nog met zeker 80% moet dalen om te voorkomen dat de aarde met meer dan 2 graden opwarmt. En uitstoot

DE TIJD DRINGT

MVO Nederland en haar netwerk kennen in Europa hun gelijke niet. Hoe staat het met de duurzame prestaties van Nederland? 'Bij internationale arbeidsvraagstukken in de handelsketen horen we bij de kopgroep,' weet Lageweg. "Op het gebied van duurzame energie echter liggen wij ver achter op landen als Denemarken, Duitsland en Spanje.' Het ontbrak lange tijd aan een consistent overheidsbeleid. Stimuleringsregelingen waren beperkt en maar van korte duur. 'Onze grote gasvoorraad speelde hierbij zeker een rol; de urgentie werd minder sterk gevoeld. Bestuurlijk is dat nu anders maar de inhaalslag verloopt moeizaam. Het Energieakkoord moet zorgen voor een versnelling maar het afgelopen jaar zijn we nog niets opgeschoten. Ook hier geldt: de tijd dringt."

verpest niet alleen het milieu maar bedreigt ook onze gezondheid. Niet voor niets pleiten ziekenhuizen in Californië voor een strengere klimaatwet. Vergeleken met de huidige wetgeving zullen de kosten voor gezondheidszorg in de Amerikaanse staat daardoor jaarlijks met acht miljard dollar dalen. Vertaal deze consequenties naar globaal niveau en de gevolgen laten je duizelen."

Actuele rapporten over klimaatontwikkeling en biodiversiteit zijn volgens Lageweg alarmerend. "Naarmate ik ouder wordt, besef ik

steeds sterker dat wij de wereld goed moeten achterlaten voor onze (klein)kinderen. De wetenschap dat daartoe nog maar weinig tijd rest, heeft mij feller gemaakt. Gelukkig zetten steeds meer mensen en bedrijven zich met hart en ziel in voor duurzaamheid. Tegelijkertijd maakt de fraude door VW duidelijk dat een groot internationaal concern de boel simpelweg belazert – en blijkbaar de onderliggende noodzaak van emissierichtlijnen niet onderkent. Dat baart grote zorgen. Want er is echt geen tijd te verliezen." ■

Willem Lageweg: "Stip aan de horizon is Nederland als wereldvoorbeeld van een circulaire en inclusieve economie."